

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 30 juni 1942 kl. 4 e. m.

Memorial angående ersättning till viss hos 1942 års riksdag anställd personal vid inkallelse till militärtjänstgöring.

Kanslisten hos riksdagens första kammare *Torgny Vide* har i skrivelse till kammarens herr talman gjort följande framställning:

»Under åren 1940 och 1942 har jag, medan riksdag pågått, varit inkallad till militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering och av denna anledning åtnjutit ledighet från min anställning hos riksdagen under sammanlagt 118 dagar, nämligen den 12—22 januari, den 10—22 april och den 14 november—30 december 1940 samt den 1 mars—17 april 1942. På grund av inkallelse kunde jag ej heller med undantag för en vecka tjänstgöra vid 1939 års urtima riksdag och gick därigenom förlustig avlöning under övriga delen av denna riksdag.

Jag har sedan maj 1939 icke haft annan anställning än hos riksdagen. Att för mig vinna anställning utom riksdagen under tid, då riksdag pågått eller jag icke varit inkallad till militärtjänstgöring, har vid hittills gjorda försök visat sig möta de största svårigheter.

Mina avlöningsförmåner från riksdagen hava sålunda sedan maj 1939 varit mina enda inkomster fränsett de i anledning av militärtjänstgöringen härrörande bidrag, av vilka jag kommit i åtnjutande, nämligen dels 1 kr. 50 öre om dagen i terminslön, dels ock hyresbidrag.

Under återopande av det anförda får jag vördsamt anhålla, att någon ersättning bleve mig tilldelad för avlöningsförmåner, som jag fått avstå eller kan komma att få avstå på den grund, att jag under riksdagstid varit eller kan komma att bliva inkallad till militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering.»

Sedan framställningen för yttrande överlämnats till *riksdagens kanslideputerade*, hava dessa i skrivelse till kamrarnas herrar talmän den 20 maj 1942 anfört följande:

»I anledning av framställningar om ersättning under ledighet för militärtjänstgöring hava kanslideputerade under de sistförflutna åren haft att yttra sig och därvid för sin del intagit den ståndpunkt, som fullständigast framgår av skrivelse till herrar talmän den 22 maj 1940, intagen i bankoutskottets bilagda memorial nr 43. Sedan riksdagen lämnat sitt bifall till bankoutskottets hemställan i nämnda memorial — i nu förevarande avseende innebärande att ersättning icke skall utgå under tjänstledighet från befattningar,

som äga karaktär av bisyssla — hava enahanda principer följts vid prövningen av därefter inkomna ansökningar. Kanslideputerade finna dessa principer alltjämt böra äga tillämpning.»

I förenämnda skrivelse av den 22 maj 1940 uttalade kanslideputerade, att sådana tjänstemän — det gällde här vissa stenografer samt kanslisten Vide — som principiellt varit oförhindrade att förena anställning hos riksdagen med annat arbete och i flertalet fall från civil arbetsanställning åtnjutit ersättning för på grund av militärtjänstgöring förlorade avlöningsförmåner, i regel icke borde från riksdagen erhålla gottgörelse därutöver, i vart fall icke då fråga vore om befattningshavare, vilkas militärtjänst efter kort tid upphört.

I skrivelse till bankoutslottet den 5 juni 1942 hava *kamrarnas herrar talmän* meddelat, att Vides framställning behandlats vid ett samma dag hållet talmanssammanträde, i vilket de ständiga utskottens ordförande och riksdagens kanslideputerade deltagit.

För egen del hava herrar talmän anført, att då Vide icke hade annan anställning än hos riksdagen och då han, på sätt framställningen utvisade, under innevarande lagtima riksdag på grund av militärtjänstgöring åtnjutit ledighet från sin riksdagstjänst under 48 dagar och alltså gått miste om en jämförelsevis stor del av sin årsinkomst, det syntes billigt, att någon ersättning därför bereddades honom. I anslutning härtill hava herrar talmän föreslagit, att Vide måtte åtnjuta ersättning med hälften av vad han under innevarande riksdag på grund av militärtjänstgöring fått avstå av sina avlöningsförmåner i riksdagstjänsten.

Vidare har vaktmästaren hos andra kammaren *E. Älvenstrand* hos kammaren gjort framställning om ersättning från riksdagen för avlöningsförmåner, som han fått avstå på grund av inkallelse till militärtjänstgöring. Denna framställning har under hand överlämnats till bankoutslottet.

Utskottet. I likhet med kamrarnas herrar talmän finner utskottet billigt, att kanslisten Vide, som för sitt uppehälle varit helt beroende av inkomsten från sin anställning hos första kammaren, berättigas åtnjuta viss ersättning för de avlöningsförmåner han måst avstå på grund av militärtjänstgöring under innevarande riksdag. I enlighet med vad herrar talmän i sådant avseende föreslagit torde ersättningen böra utgå med hälften av de avstådda löneförmånerna.

Ersättning efter nyss angivna grunder torde jämväl böra utgå till vaktmästaren *Älvenstrand*.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att vardera av kanslisten hos första kammaren *T. Vide* och vaktmästaren hos andra

kammaren E. Älvenstrand må vid inkallelse till militärtjänstgöring under innevarande riksdag åtnjuta ersättning med hälften av vad han på grund av militärtjänstgöringen fått avstå eller må komma att få avstå av sina avlöningsförmåner i riksdagstjänsten.

Stockholm den 30 juni 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Berling, Sandén*, Friggeråker*, Sundvik*, von Horn, Sylwan och Albertsson;

från andra kammaren: herrar Holmgren*, Paulsen, Andersson i Falkenberg, Hall*, Andersson i Munkaljungby*, Hilding, Eriksson i Sandby* och Persson i Norrby.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
